

Steen Klitgaard Povlsen – mens mor var i Ravensbrück

Steen Klitgaard Povlsen fortæller om sin tidligste barndom, hvor han var anbragt hos lærerparret Dora og Hans Povlsen i Støvring, mens hans mor, Kamma Klitgaard Povlsen, var fange i KZ-lejren Ravensbrück

Jeg blev født i slutningen af februar 1944 i halvlegalitet. Min mor var nyuddannet lærerinde ved det aarhusianske skolevæsen, og fik i marts 1942 tilbudt en ny, moderne lejlighed, hvis hun ville havde en mand, der var gået under jorden, boende. De kunne ikke undgå at træffe hinanden i den lille lejlighed, blev gode venner, kærester – og i februar 1944 blev jeg altså født. I juni samme år blev de begge taget af Gestapo og kom efter et par stationer i Danmark til tyske koncentrationslejre. Min mor til Ravensbrück. Hun blev i april 1945 befriet af de hvide busser, og efter et kort ophold i Sverige ankom hun omkring 20. maj på banegården i Støvring, hvor hendes forældre, Dora og Hans Povlsen, der i mellemtiden havde taget sig af hendes lille søn, ventede på hende.

Det er i korthed historien om mit livs begyndelse. Der er selvfølgelig en masse – til dels ret dramatiske – detaljer, som der ikke her er plads til at redegøre for. Jeg vil derimod prøve at forestille mig, hvordan lærerparret Hans og Dora Povlsen kan have opfattet dette forløb, og hvordan de oplevede befrielsen. Selv husker jeg naturligvis ikke noget: Jeg sov formodentlig sødt, da frihedsbudskabet indløb om aftenen d. 4. maj 1945.

Hvordan Dora og Hans fik at vide, at deres datter var arresteret af Gestapo, ved jeg ikke. Men på et tidspunkt erfarede de, at hun – uden sit barn – var blevet overført til Horserødlejren i Nordsjælland, og det lykkedes dem at få en besøgstilladelse hos de tyske myndigheder. Det første de spurgte hende om, da de så hende, var: Hvor er Steen? Og hun kunne oplyse dem om, at hun havde afleveret ham til Røde Kors i Aarhus og ikke vidste mere. Straks rejste de tilbage til Aarhus og fandt frem til Røde Kors' afdeling i Østergade. Og ganske rigtigt: Der havde de en lille dreng, der skulle hedde Steen (der var ikke udfærdiget nogen fødselsattest på mig). Efter at have legitimeret sig, fik de lov til at tage ham med hjem.

Dora og Hans Povlsen går tur i Støvring med Steen i sele

Det var lidt nemmere at få børn i familiepleje dengang end i dag! Men i de næste 10 måneder voksede jeg op i Støvring, nok mest passet af min 57 år gamle mormor, da Hans jo havde sin skole at se til. Pludselig var de blevet forældre til deres fjerde barn – og de kunne jo omstændighederne taget i betragtning ikke vide, om det ikke blev 'for good', og datteren ikke kom tilbage. Det var jo ikke helt ufarligt at opholde sig i tyske koncentrationslejre. Men de klarede opgaven med bravur: Gik tur med mig i barnevogn op og ned ad hovedgaden, fra marts måned 1945 gik jeg selv iført sele, og havde mig med til diverse møder og sammenkomster.

Hvad Støvringboerne har tænkt og sagt til den aldrende 2. lærers familieforøgelse, har jeg aldrig hørt. Men man har nok vidst besked med sagens rette sammenhæng og gået stille med dørene. Det var jo ikke noget, der kom tyskerne ved.

I løbet af april 1945 fik de at vide, at deres datter nu var overført til Sverige og derfor i sikkerhed. Bl.a. fordi det var lykkedes min mor at smide en seddel ud af bussen et sted i Sønderjylland med følgende ordlyd: ”Jeg lever. Kamma”, adresseret: ”Forfatteren Hans Povlsen, Støvring”. Den nåede frem dagen efter; det var dengang, man havde et postvæsen. Så d. 5. maj kunne de fejre befrielsen som alle andre – med glæde og lettelse. Og vel også med en smule stolthed: De havde opfyldt deres opgave i modstandskampen til ug.

Dora lægger blomster ved sine tipoldeforældres gravsten

Jeg har altid opfattet mine bedsteforældres indsats under besættelsen med taknemmelighed, men fik nok aldrig takket dem rigtigt eksplicit. Som en ung mand med en på mange måder problematisk opvækst var der jo så meget at tage sig af. Og pludselig var de borte. Men i 2016 fik jeg mit 7. barnebarn, som forældrene til min store glæde navngav Dora. Når jeg nu fortæller hende om hendes tipoldemor og viser hende ting fra hende, lytter hun interesseret, men forstår naturligvis ikke noget. I julen 2019 besøgte hun imid-

lertid med sine forældre og storebror Hans og Doras grav på Nibe kirkegård og fik besked på at lægge en blomst. Hvad hun som det venlige menneske, hun er, gjorde. Billedet af denne begivenhed ramte mig i hjertet.

Jeg synes derfor det er passende at slutte denne lille erindringskitse med dette billede.